

**ДО:**  
**Г-Н БОЙКО БОРИСОВ**  
МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ  
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

**Г-ЖА РУМЯНА БЪЧВАРОВА**  
ЗАМЕСТИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ  
ПО КОАЛИЦИОННА ПОЛИТИКА И  
ДЪРЖАВНА АДМИНИСТРАЦИЯ  
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

**ДОЦ. Д-Р АНА ДЖУМАЛИЕВА**  
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА  
КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА ОТ  
ДИСКРИМИНАЦИЯ

**Г-ЖА ДЕСИСЛАВА ТАНЕВА**  
МИНИСТЪР НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И  
ХРАНИТЕ

**Г-Н РУМЕН ХРИСТОВ**  
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ПОСТОЯННАТА  
КОМИСИЯ  
ПО ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ В  
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ  
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

**Г-ЖА БОЙКА МАРИНСКА**  
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ПОСТОЯННАТА  
КОМИСИЯ  
ПО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО С  
НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ  
И ЖАЛБИТЕ НА ГРАЖДАНИТЕ В  
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ  
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

**Г-Н КОНСТАНТИН ПЕНЧЕВ**  
ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

**Г-Н ДИМИТЪР КАРЧЕВ**  
И.Д. ДИРЕКТОР  
ИНСПЕКТОРАТ  
МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И  
ХРАНИТЕ

## **СТАНОВИЩЕ**

**ОТНОСНО:** Проект за изменение и допълнение на Закона за защита на животните,  
публикуван в интернет – сайта на Министерството на земеделието и храните на 15 ануари  
2015 г.

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,  
УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,**

Министерството на земеделието и храните само на две заседания (декември 2014 г. и януари 2015 г.) на свикана работна група в силно ограничен състав, определен по неясни и непрозрачни критерии, изготви законопроекти за изменение на Закона за защита на животните и Закона за ветеринарномедицинската дейност. Проектите са обявени на интернет – сайта на министерството на 15 януари 2015.

Декларираме пред вас нашето несъгласие с начина, по който беше сформирана работната група и беше ограничено участието на, практически всички, български неправителствени организации, с многогодишен опит и история. Много от НПО, подписали настоящото становище, активно са участвали в разработването на различни документи на ниво законодателна, изпълнителна и местна власт. Ние винаги сме били конструктивна страна в диалога с държавните и местните органи. Законопроектът за изменение и допълнение на ЗЗЖ в най-висока степен засяга въпросите, свързани със защита на животните и е недопустимо да бъдем лишени от правото да участваме в неговата подготовка.

Целейки да допренесем ефективно и навременно в нормотворческия процес, тук ще изтъкнем най-големите си несъгласия с проекта. Становището ни заявява ясното желание да участваме в допълнителни корекции на готвения законопроект, но още тук искаме да заявим основните си позиции:

**1. В пар. 1 от законопроекта, (уреждащ новия чл. 10), прозира опит за подмяна на цялостната философия на Закона за защита на животните.**

Сегашният закон беше приет с цел достигане стандартите на модерния свят за грижа и закрила на животните. Съобразяването с достиженията на общностното право в областта на хуманното третиране на животните е задължение, което страната ни е поела и последователно трябва да спазва. Едно от основните достойнства на закона в настоящата му редакция е последователното нормиране на принципа „*Кастрирай и върни*”, заменил практиката на безразборното убиване на безстопанствени животни. Последното, освен че е жестоко, се доказва и като напълно неефективно.

С изготвения законопроект прилагането на принципа „Кастрирай и върни” се минира посредством мнима законодателна делегация. Текстът на бъдещия чл. 10, възлагащ на министъра на земеделието и храните да изготви Национална програма за овладяване популацията на безстопанствените животни, крие в себе си риска от узаконяване на евтаназията. Този риск се корени в препращането към Терестриалния код (кодекс) за сухоземните животни на Световната организация по здравеопазване на животните.

Държим да заявим твърдата си позиция, че обвързването на бъдещата Национална програма с посочения документ е **ОГРОМНА КРАЧКА НАЗАД** в българското законодателство и (все още младите) добри практики. Терестриалният код (кодекс) не е най-доброто разрешение и не е създаван с такава цел. Напротив – той е рожба на компромиса между проблемите на всяка една от държавите – членки и средствата, с която всяка от тях разполага и е готова да приложи. Кодексът създава един минимум, който нашата страна отдавна е надхвърлила (поне по отношение на нормативната си уредба) и е нелепо бъдещата ни Национална програма да бъде върната и затворена в подобни тесни граници.

Буди недоумение и твърдението, изложено в мотивите на законопроекта, че България, като страна – членка, е длъжна да спазва Терестриалния код (кодекс). Напротив: България е суверенна държава и единствените актове, приети от международна организация, които я задължават и са част от вътрешното ѝ право, са актовете на Европейския съюз. Терестриалният код (кодекс) се приема от вътрешен орган на Световната организация за здравеопазване на животните и по никакъв начин не може да се третира като задължителен за българската държава документ, още по-малко такъв, който налага законодателни промени в каквато и да е насока.

**Поради изложените причини е наложително текстът „в съответствие с изискванията, посочени в глава 7.7. от Терестриалния код за сухоземните животни на Световната организация по здравеопазване на животните” да отпадне от редакцията на пар. 1 от законопроекта (новия член 10).**

**2. В пар. 15, уреждащ промените в чл. 57 ЗЗЖ, се крие опит за възпрепятстване на обществения контрол.**

Предложеният текст ограничават драстично възможностите за обществен контрол от страна на гражданския сектор, изисквайки някаква странна "квалификация". С въвеждането на един формално-ограничаващ признак като изискването за някаква неясна квалификация - „*в областта на здравеопазване и хуманно отношение към животните и опазване на околната среда*“ - се поставя преграда за участие на гражданските организации при осъществяване на обществен контрол.

Предлаганите промени водят до **административна дискреция от страна на органа, който ще „преценява“** дали са налице условия за допускане на представителите на гражданското общество, съобразно **обтекаемо формулираното изискване за някаква квалификация** – т.е. възможност за еднолична преценка от страна на административния орган, което от своя страна води до **липса на обективност, възможност за административен произвол и повишен корупционен риск**. Нарушават се принципите на откритост, прозрачност и диалог с гражданското общество. Предложеният текст е неточен, нецелесъобразен и води до ограничаване правото на гражданите и неправителствените организации с предмет на дейност „Защита правата на животните“ да контролират качеството на услугите и законността при работата на институциите.

Съдържанието на обществения контрол е регламентирано в чл. 58 ЗЗЖ. За осъществяването на всяко от посочените в него права **не е задължително притежаването на специални знания** „в областта на здравеопазване и хуманно отношение към животните и опазване на околната среда”: всеки гражданин има право да получава компетентна информация; лица със специални знания в областта на икономиката, правото и др. сфери могат да бъдат полезни при подготовката на решенията на компетентните органи по въпроси, свързани със защита на животните; всеки гражданин може да сезира компетентните органи с искане за извършване на проверки относно спазване изискванията за защита на животните.

**На базата на горното, настояваме пар. 15, уреждащ промените в чл. 57 ЗЗЖ, да отпадне изцяло от законопроекта.**

Изказаното от нас становище заявява желанието ни да участваме в допълнително обсъждане на бъдещите промени. Настояваме окончателният законопроект за бъде детайлно обсъден при широко участие на неправителствените организации за защита на животните и да бъде поставен за гласуване след постигнат национален консенсус.

Заявяваме готовността си да изпратим упълномощени представители на допълнителна работна група, при предварително съобщени ни дата и час.

На следващо място, безспорно е, че за изготвяне на бъдещата Национална програма е нужно национално представителство, а за приемането ѝ – национален консенсус. Още тук изразяваме желанието си и настояваме да бъдем допуснати в работната група, която ще я изготви.

**С уважение:**

Българските организации за защита на животните

1. **Фондация „АФА – България“, председател Аксиния Боснева**
2. **Фондация „За правата на животните в България“, упълномощен представител Мария Харбова**
3. **Сдружение „Граждански контрол – защита на животните“, упълномощен представител Грета Коновска**
4. **Сдружение „Дай лапа“ – Перник, председател Антоанета Ваташка**
5. **Фондация „Добро сърце“, управител Никола Стоев**
6. **Сдружение „Помощ за животните – Дара“, председател Виктория Кирилова**
7. **Сдружение „Дружество за защита на животните - Лом 2003“, председател Катя Василева**
8. **Сдружение „Дружество за защита на животните – Севлиево“, председател Николай Нанков**
9. **Федерация „Грижа за бездомните кучета“, председател Ели Томова**
10. **Сдружение „Закрила“ – Кърджали, председател Антоанета Игнатова**
11. **Сдружение „Свят за всички“, председател София Иванова**
12. **Фондация „Добрите феи“, председател Миглена Дерменджиева**
13. **Сдружение „Верни очички“ – Балчик, председател Жанет Родригес**
14. **Сдружение „Надежда за четириногите“ – Благоевград, председател Надежда Войнова**
15. **Сдружение „Animal Hope Varna“, председател Светла Димитрова**
16. **Сдружение "На ти с природата", председател Габриела Пападопова**
17. **Фондация „Вземи ме въщи“, управител Тания Кирова**
18. **СНЦ "Грижа и подслон за всеки"- Русе, председател на УС Виолета Добрева**
19. **Сдружение „Зелен фар“, председател Марияна Янчева**
20. **Сдружение "Енимъл Хелп-Враца", председател Теодора Драганова**
21. **Сдружение „Приятелите за животните“, изпълнителен директор Ива Захариева-Ничева**
22. **Дружество за защита на животните Видин, председател Любов Гусева**
23. **СНЦ „Закрила на безгласните“ Силистра, председател Кремена Радева**
24. **Фондация „Animal SOS“ Бургас, председател Александър Стефанов**
25. **Фондация „Animal SOS – 2012“ Бургас, Маргарита Пеева**
26. **Фондация „Немско-българска мисия за защита на животните Феникс“, Christa Schechl**
27. **Дружество за защита на животните Варна, председател Мария Радулова**
28. **Дружество за защита на животните „Екообщество“ Плевен, председател Стела Кръстева**
29. **Сдружение „Приятелите на котката“, управител Мария Димитрова**